

-
- **NOZ**
 - **Závazkové právo**
 - **Vybrané otázky**

JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.
Katedra občanského práva PF UK
elischer@prf.cuni.cz

Systematika a pojmosloví

- **Část čtvrtá : Relativní majetková práva**
 - **Hlava I**
 - **Všeobecná ustanovení o závazcích**
 - Díl 1: Vznik závazků a jejich obsah
 - Díl 2: Smlouva
 - Díl 3: Obsah závazků
 - Díl 4: Ustanovení o závazcích ze smluv uzavíraných se spotřebitelem
 - Díl 5: Společné dluhy a pohledávky
 - Díl 6: Změny závazků
 - Díl 7: Zánik závazků
 - Díl 8: Zajištění a utvrzení dluhů

Systematika a pojmosloví

- **Hlava II**
 - **Závazky z právních jednání**
 - Díl 1: Převedení věci do vlastnictví jiného
 - Díl 2: Přenechání věci k užití jinému
 - Díl 3: Pracovní poměr
 - Díl 4: závazky ze schovacích smluv
 - Díl 5: Závazky ze smluv příkazního typu
 - Díl 6: Zájezd
 - Díl 7: Závazky ze smluv o přepravě
 - Díl 8: Dílo
 - Díl 9: Péče o zdraví
 - Díl 10: Kontrolní činnost
 - Díl 11: Závazky ze smlouvy o účtu, jednorázovém vkladu, akreditivu a inkasu
 - Díl 12: Závazky ze zaopatřovacích smluv
 - Díl 13: Společnost
 - Díl 14. Tichá společnost
 - Díl 15: Závazky z odvážných smluv
 - Díl 16: Závazky z právního jednání jedné osoby

Systematika a pojmosloví

- **Hlava III**

- **Závazky z deliktů**

- Díl 1: Náhrada majetkové a nemajetkové újmy
 - Díl 2: Zneužití a omezení soutěže

- **Závazky z jiných právních důvodů**

- Díl 1: Bezdůvodné nobohacení
 - Díl 2: Nepříkázané jednání a upotřebení cizí věci k prospěchu jiného

Terminologická poznámka

- **Terminologie**

- jasný pojmový obsah slov (nesměšuje):

- dlužník, věřitel, právo, povinnost, pohledávka, dluh, závazek, smlouva
 - Věřitel

- **Pojem závazek**

- Klíčový pojem obligačního práva

- **Inspirace úpravy**

Vymezení závazku - § 1721 -1723

- **Charakteristika**

- Pojem práva majetkového
- Ale na straně věřitele!
 - má odpovídat zájmu věřitele

- **Vzor**

- **Vznik závazku**

- Typicky
 - právní jednání (v rámci toho zejména smlouvy)
 - protiprávní činy neboli delikty
- Zbývající důvody

Smlouva

- Význam a pojem

- § 1724 (1) - Obecné (základní) ustanovení o smlouvách

- charakteristika smlouvy jako PJ alespoň dvou stran

- § 1724 (2) - přiměřené použití na jiná PJ

- PJ učiněná mimo smlouvu

- PJ učiněná smluvními stranami

- Konsensus a jeho limity - § 1725

- Fikce uzavřené smlouvy

Vzájemně závislé (podmíněné) smlouvy

- **Úprava - § 1727**
- **Zásada**
 - samostatnost a nezávislost smluv
- **Povaha a účel smlouvy – závislost smluv**
 - Plyne-li z povahy několika smluv (objektivní hledisko) nebo z jejich účelu známého stranám (subjektivní hledisko) při uzavření smlouvy, že jsou na sobě závislé, je vznik každé z nich podmínkou vzniku ostatních smluv
- **Zánik závazku**
- **Vzor**

Culpa in contrahendo - § 1728-1730

- **Vzor**
- **Východiska**
- **Legální konstrukce předsmělnví odpovědnosti**
- **Skutkové podstaty**
 - **1. Fiktivní kontraktační jednání**
 - aniž má úmysl smlouvu uzavřít
 - **2. Obecná informační povinnost**
 - povinnost stran, s jejímž porušením však §1728 (2) NOZ výslovně nespojuje žádnou sankci
 - **3. Povinnost mlčenlivosti**
 - **Ochrana důvěrnosti informací**
 - **4. Bezdůvodné ukončení kontraktačních jednání**
 - **Rozsah NŠ?**

Uzavření smlouvy

- **Schéma**
 - (oferent) činí druhé straně návrh na uzavření smlouvy (ofertu)
- **Terminologický posun**
 - „návrh na uzavření smlouvy“ nahrazen termínem „nabídka“
- **Náležitosti nabídky**
- **NOZ**
 - připouští, že nabídka může být učiněna i vůči neurčitým osobám
 - Domněnka oferty
- **§ 1733 - invitatio ad offerendum**
 - pouhá výzva k podání nabídky

Uzavření smlouvy

- **Přijetí nabídky**
 - **Nabídka ústní a písemná § 1734**
 - Nabídka učiněná ústně musí být přijata bezodkladně,
 - **Nabídka vůči nepřítomné osobě § 1735**
 - musí být přijata ve lhůtě uvedené v nabídce
- **Motiv úpravy**
- **Neodvolatelnost nabídky - § 1736**

Zrušení a odvolání nabídky

- **Východisko**
- **Odvolání - § 1738**
 - Nabídku lze odvolat, má-li ji druhá strana již ve svém držení a rozhoduje-li se o přijetí nabídky, ale ještě ji nepřijala
 - Ochrana dobré víry obláta
- **Zrušení nabídky - § 1737**
 - Situace
- **Zánik nabídky - § 1739**

Přijetí nabídky

- **Akceptace**
 - projeví-li s ní včas vůči navrhovateli souhlas
 - Mlčení nebo nečinnost ≠ akceptace
- **Výhrady a dodatky**
 - => fikce nové nabídky
 - Ale
 - „jinými slovy“
- **Nepodstatná odchylka – zvláštní režim § 1740 (3)**
- **Pozdní přijetí nabídky - § 1743**
- **Faktická akceptace - § 1744**

Obsah smlouvy

- **Smluvní typy a inominát- § 1746**
 - Inominát
- **Bezúplatná plnění**
 - Modifikace obecného interpretačního pravidla
 - Zde naopak
 -zavázat spíše méně než více.....
- **Dodatečné ujednání části obsahu - § 1748**
- **Určení náležitosti třetí osobou/soudem - § 1749**
- **Obchodní podmínky**
 - Strany určily, že se jejich práva a povinností budou řídit obchodními podmínkami, na něž odkáží
- **Rozlišení**
- **Jednostranná změna obchodních podmínek - § 1752**
- **Rozumné očekávání druhé strany**
 - Vliv
- **Doložka a vykládací pravidla**

Forma smlouvy

- **Zásada bezformálnosti**
 - **Základ**
 - ustanovení obecné části o PJ
 - **Změna smlouvy**
 - Střet 2 koncepcí OZ X ObchZ
 - NOZ - § 564
- **Smlouvy neformální (nepísemné)**
 - **Potvrzení**
 - jen význam důkazní osvědčující obsah smlouvy
 - Specifický režim - obchodní potvrzovací dopis
- **Smlouvy uzavřené konkludentně**
 - **Upřesňující pravidlo**

Účinky smlouvy – 1759-1763

- **Inspirace**
 - UNIDROIT, CEC, CC, CCI, ZGB a CCQ
- **Charakteristika obligace ze smlouvy**
 - relativní právní poměr, který zásadně nezasahuje právní poměry osob stojících mimo smluvní strany
 - pacta sunt servanda
 - Význam § 545 NOZ =>
- **Absence oprávnění disponovat s předmětem smlouvy**
- **Zákaz zatížení nebo zcizení věci**
- **Více smluv k téže věci**

Změna okolností - § 1764 an

- **Právo na úpravu závazku**
 - právo domáhat se vůči druhé straně **obnovení jednání o smlouvě**
 - **Motiv**
 - **Podmínka**
 - změna okolností musí být
 - Podstatná
 - Nepředvídatelná
 - dotčenou stranou neovlivnitelná
 - Vzniklá po uzavření smlouvy
 - **Limit výhrady**
- **Převzetí rizika změny okolností**
- **Soudní intervence - § 1766**
 - Nedohodnou-li se strany v **přiměřené lhůtě**,
- **Zamítnutí návrhu**

Pactum de contrahendo - 1785-1788

- Dosavadní pojetí OZ
- NOZ
 - přejímá normativní konstrukci ObchZ (§ 289 a násl.)
 -jejíž obsah je ujednán alespoň obecným způsobem
- Forma
 - Bezformálnost !!!
 - Motiv
- Lhůty
- Nesplnění povinnosti
 - oprávněná strana
 - Určení obsahu smlouvy
- Prekluze práva § 1788
- Clausule rebus sic stantibus